

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 6CoCsp/33/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4119209980
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 11. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dagmar Podhorcová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2020:4119209980.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Dagmar Podhorcovej a sudkýň JUDr. Ingrid Doležajovej a JUDr. Marty Polyákovej, v právnej veci žalobcu: Intrum Slovakia, s.r.o., so sídlom Bratislava, Mýtna 48, IČO: 35 831 154, zastúpeného JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom so sídlom Bratislava, Mýtna 48, proti žalovanému: I. Z., nar. XX. XX. XXXX, bytom L. K. XXX, zastúpenému JUDr. Zuzanou Bartovou, advokátkou, so sídlom Nitra, Farská 25, o zaplatenie 1.749,35 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Nitra zo dňa 15. júla 2020, č. k. 12Csp/112/2019-159, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých zamietajúcich výrokoch a v závislom výroku o náhrade trov konania p o t v r d z u j e .

Žalobcovi nepriznáva náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie konanie zastavil (výrok I.) a vrátil žalobcovi súdny poplatok vo výške 97,80 eura prostredníctvom: Slovenská pošta, a.s. - prevádzkovateľ systému, IČO: 36 631 124, so sídlom Partizánska cesta 9, 975 99 Banská Bystrica, po právoplatnosti rozhodnutia na bankový účet č. T s uvedením VS XXXXXXXX (výrok II.). Žalovanému priznal v zastavujúcej časti náhradu trov konania v plnej výške a na ich úhradu zaviazal žalobcu s tým, že o výške tejto náhrady rozhodne samostatným uznesením (výrok III.). Vzájomnú žalobu zamietol (výrok IV.) a zamietol návrh na prerušenie konania (výrok V.). V zamietajúcej časti priznal žalobcovi náhradu trov konania v plnej výške a na úhradu zaviazal žalovaného s tým, že o výške tejto náhrady rozhodne samostatným uznesením (výrok VI.).

2. V odôvodnení svojho rozsudku uviedol, že právny predchodca žalobcu, spoločnosť Všeobecná úverová banka, a.s. (ďalej v rozsudku len „pôvodný žalobca“), sa podanou žalobou domáhal od žalovaného zaplatenia sumy 1.749,35 eura s príslušenstvom. Svoj nárok odôvodnil tým, že so žalovaným uzatvoril zmluvu o pôžičke, na základe ktorej mu poskytol sumu 5.000 eur. Žalovaný mal pôžičku splácať v 60 mesačných splátkach po 160,46 eura do celkovej sumy pôžičky 9.627,60 eura, uhradil však sumu 7.120,83 eura. Pre neuhrádzanie splátok riadne a včas žalobca úver zosplatnil dňa 19. 01. 2017. Pred začatím pojednávania pôvodný žalobca oznámil, že postúpil pohľadávku voči žalovanému a to na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok a podal návrh na zámenu účastníka konania na strane žalobcu. Tomuto návrhu súd vyhovel uznesením č. k. 12Csp/112/2019-93, zo dňa 10. 03. 2020. Pred začatím pojednávania žalobca zobrať žalobu späť v časti o zaplatenie sumy 188,70 eura s príslušenstvom uplatňovanej titulom nákladov na vymáhanie pohľadávky. Vo veci vydal dňa 15. 10. 2019 platobný rozkaz č. k. 12 Csp/112/2019-36, proti ktorému podal žalovaný odpor, kde namietal výšku žalovanej sumy, pričom uviedol, že zaplatil žalobcovi o 2.120,83 eura viac ako predstavuje zrejme poskytnutá istina

pôžičky. Uplatnil si vzájomnou žalobou vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 160,46 eura, ktoré plnenie poukázal na účet žalobcu dňa 17. 01. 2018 a predstavovalo plnenie, ktoré nebolo premlčané.

3. Pred začatím pojednávania doručil žalobca súdu späťvzatie žaloby, preto postupom v zmysle ust. § 144, § 145 ods. 1 a § 146 ods. 1 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) konanie zastavil. O vrátení súdneho poplatku, kráteného o sumu 6,70 eura rozhodol podľa § 11 ods. 3 a 4 zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch /104,50 eura - 6,70 eura = 97,80 eura/. O trovách konania v zastavujúcej časti rozhodol s poukazom na § 256 ods. 1 CSP, keďže žalobca procesne zavinil zastavenie konania tak, že žalovanému priznal náhradu trov konania v plnej výške, pretože zavinenie na zastavení konania je potrebné posudzovať len z procesného hľadiska a nie podľa hmotného práva, preto ak žalobca zoberal žalobu späť, zásadne platí, že zavinil zastavenie konania, preto bol povinný uhradiť žalovanému jeho trovy. Dodal, že žalobca doručil späťvzatie žaloby a neuviedol žiadny dôvod, pre ktorý zoberal žalobu späť.

4. Rozhodnutie o vzájomnej žalobe žalovaného na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 160,46 eura právne oprel o § 451 ods. 1 a 2, § 456, § 458 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“). Pri vysvetľovaní právnej úpravy bezdôvodného obohatenia zvýraznil, že povinným subjektom na vydanie bezdôvodného obohatenia je ten, kto sa bezdôvodne obohatil a oprávneným subjektom je ten, na úkor koho bezdôvodné obohatenie vzniklo. Uviedol, že súd vecnú legitimitáciu skúma vždy aj bez návrhu, aj v prípade, že ju žiadna strana sporu nenamieta. Pod vecnou legitimitáciou, či už aktívnou alebo pasívnou sa vo všeobecnosti v občianskom súdnom konaní rozumie oprávnenie alebo povinnosť sporových strán vyplývajúce z hmotného práva. Vecnú legitimitáciu má ten, komu svedčí stav z hmotného práva, teda kto je nositeľom subjektívneho práva (aktívna vecná legitimitácia) alebo nositeľom subjektívnej povinnosti vyplývajúcej z hmotného práva (pasívna vecná legitimitácia), o ktorých sa v konaní rozhoduje. K nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia dôvodil, že postúpením pohľadávky v zmysle § 524 OZ dochádza k postúpeniu práv, nie však záväzkov. Zodpovednostný záväzkový vzťah z bezdôvodného obohatenia vzniká podľa zákona len medzi tým, kto sa na úkor druhého bezdôvodne obohatil a tým, na úkor koho bezdôvodné obohatenie vzniklo a odkázal na rozhodnutie NS ČR pod sp. zn. 28Cdo/1856/2012 zo dňa 04. 10. 2012. Mal za to, že žalovaný nezaplátil žalobcovi žiadne plnenie, plnil len v prospech pôvodného predchodcu žalobcu, nemohol sa tak žalobca na jeho úkor bezdôvodne obohatiť. Z uvedeného dôvodu zastal názor, že žalobca nebol pasívne vecne legitimovaný na vydanie bezdôvodného obohatenia.

5. O návrhu žalovaného na prerušenie konania do vyriešenia prejudiciálnej otázky na Súdnom dvore Európskej únie pod C-485/19,2019/C305/33, v ktorom sa rieši otázka určenia momentu začatia plynutia premlčacej doby na uplatnenie práva na vydanie bezdôvodného obohatenia, rozhodol v zmysle ust. § 164 CSP a tento návrh zamietol. Súd prvej inštancie nevhliadol dôvod na prerušenie konania, pretože dospel k záveru, že žalobca nie je pasívne vecne legitimovaný na vydanie bezdôvodného obohatenia žalovanému, preto nemalo význam konanie prerušovať a čakať na vyriešenie prejudiciálnej otázky ohľadne začatia plynutia premlčacej doby. Vyriešenie prejudiciálnej otázky považoval pre posúdenie vecnej legitimitácie žalobcu v spore za bezvýznamné.

6. Rozhodnutie o náhrade trov konania v zamietajúcej časti právne oprel o ust. § 255 ods. 1 CSP a žalobcovi priznal náhradu trov konania v plnej výške, nakoľko vo veci mal plný úspech, keďže vzájomná žaloba žalovaného bola v celom rozsahu zamietnutá a zároveň nezistil žiadne výnimočné dôvody hodné osobitného zreteľa ani v okolnostiach danej veci, ani u strán sporu a to s poukazom na ustanovenie § 257 CSP.

7. Proti zamietajúcim výrokom rozsudku (výrok IV. a V.) a proti výroku o nároku na náhradu trov konania v zamietajúcej časti (výrok VI.) podal žalovaný v zákonnej lehote odvolanie domáhajúc sa ním jeho zrušenia vo výrokoch IV., V. a VI. a vrátenia v týchto častiach súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, prípadne aj prerušenia konania do vydania rozhodnutia v konaní vedenom na Súdnom dvore Európskej únie pod C-485/19, 2019/C 305/33. Odvolanie odôvodnil odvolacími dôvodmi podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b) a h) CSP. Mal za to, že súd prvej inštancie pripustením zmeny žalobcu znemožnil pôvodnému žalobcovi uplatňovať v konaní svoje procesné práva, a to práve v časti vznesenej vzájomnej žaloby o vydanie bezdôvodného obohatenia. Tvrdil, že súd prvej inštancie mal ďalej konať tak s Intrum Slovakia, s.r.o. ako novým žalobcom v časti o zaplatenie 1.749,35 eura s prísl., ako aj s pôvodným žalobcom VÚB, a.s. v časti vzájomnej žaloby ním podanej v jeho odpore. Zastal tiež názor, že postúpenie pohľadávky pôvodným žalobcom na iný subjekt nemá žiaden vplyv na povinnosť

pôvodného žalobcu vydať mu bezdôvodné obohatenie. Ďalej dôvodil, že pôvodný žalobca podal k jeho podanému odporu vyjadrenie, ktoré mu bolo súdom doručené dňa 26. 02. 2020. V podanom vyjadrení sa žalobca nijakým spôsobom nevyjadril k uplatneniu práva žalovaného na vydanie bezdôvodného obohatenia, ani k tvrdeniam žalovaného o sume, ktorú zaplatil žalobcovi bez právneho dôvodu, nad rozsah vrátenia istiny pôžičky, resp. jeho tvrdenia nepoprel, preto bolo nutné aplikovať ust. §151 ods. 1 CSP, v zmysle ktorého skutkové tvrdenia strany, ktoré protistrana výslovne nepoprela, sa považujú za nesporné. Dodal, že pôvodný ani aktuálny žalobca nepreukázali v akej skutočnej výške mu mala byť poskytnutá pôžička, či a kedy skutočne poskytnutá bola. Mal za to, že pôvodný žalobca neuniesol dôkazné bremeno pokiaľ ide o poskytnutie pôžičky a teda každé jeho plnenie v prospech veriteľa (Consumer Finance Holding a.s.) zakladalo u pôvodného žalobcu VÚB, ako jeho právneho nástupcu, bezdôvodné obohatenie. Dodal, že v konaní bolo preukázané, že vykonal na účet Consumer Finance Holding a.s. úhrady v celkovej výške 7.120,83 eura. Vo vyjadrení k späťvzatiu žaloby poukázal na výpis z Úradného vestníku Európskej únie č. C305/26 zo dňa 09. 09. 2019, z ktorého bolo zrejme, že dňa 25. 06. 2019 predložil Krajský súd v Prešove v spore spotrebiteľa voči veriteľovi o vrátenie zaplateného poplatku za prípadný odklad splátok úveru (o. i. zrejme nesprávne určená RPMN) Súdnemu dvoru Európskej únie nasledovné otázky: I. Má sa čl.47 Charty základných práv Európskej únie (ďalej aj „čl.47 Charty“) a implicitne právo spotrebiteľa na účinný prostriedok súdnej ochrany vykladať tak, že mu odporuje právna úprava v § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka o premlčaní práva spotrebiteľa v trojročnej objektívnej premlčacej dobe, podľa ktorej sa právo spotrebiteľa na vrátenie plnenia z neprijateľnej zmluvnej podmienky premlčí aj v prípade, že spotrebiteľ sám nedokáže vyhodnotiť neprijateľnú zmluvnú podmienku a toto premlčanie uplynie aj za stavu, že spotrebiteľ o povahe neprijateľnej zmluvnej podmienky nevedel? II. Ak je právna úprava premlčania práva spotrebiteľa v trojročnej objektívnej dobe aj napriek jeho nevedomosti v súlade s čl.47 Charty a princípom efektivity, potom sa pre tento prípad predkladajúci súd pýta, či: Odporuje čl.47 Charty a princípu efektivity taká vnútroštátna prax, podľa ktorej je na spotrebiteľovi dôkazné bremeno preukázať na súde vedomosť osôb konajúcich za veriteľa, [Or. 2] že veriteľ porušuje práva spotrebiteľa, v danej veci vedomosť o tom, že neuvedením správnej ročnej percentuálnej miery nákladov (RPMN) veriteľ poruší zákonné pravidlo a tiež vedomosť, že v takomto prípade je úver bezúročný, a že prijatím úrokov sa veriteľ bezdôvodne obohatí? III. Ak je odpoveď na otázku v čl. A. bode II. negatívna, potom u koho na strane veriteľa z osôb, akými sú konatelia, spoločníci a obchodní zástupcovia veriteľa má spotrebiteľ povinnosť preukázať vedomosť podľa otázky uvedenej v čl. A. bode II.? IV. Ak je odpoveď na otázku v čl. A. II. negatívna, aká intenzita vedomosti je postačujúca na dosiahnutie cieľa, ktorým je dokázanie úmyslu dodávateľa porušiť predmetné pravidlá na finančnom trhu? Konanie je na Súdnom dvore Európskej únie vedené pod C-485/19, 2019/C 305/33. Zotrval na tom, že v tomto konaní je potrebné určiť moment začatia plynutia premlčacej doby na uplatnenie práva na vydanie bezdôvodného obohatenia v prospech žalovaného voči VÚB. Nakoľko je v predmetnom konaní vedenom na Súdnom dvore Európskej únie riešená otázka, ktorá je základom aj v predmetnom konaní, navrhol v zmysle § 164 CSP konanie prerušiť do vydania rozhodnutia v konaní vedenom na Súdnom dvore Európskej únie pod C-485/19, 2019/C 305/33.

8. Odvolací súd viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 a § 380 CSP) po zistení, že odvolanie podala v stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP) strana, v neprospech ktorej bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), prejednal odvolanie žalovaného bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP s verejným vyhlásením rozhodnutia pri splnení si povinnosti upravenej v ust. § 219 ods. 3 CSP a po prejednaní veci dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

9. Z obsahu spisu vyplýva, že pôvodný žalobca (VÚB, a.s.) sa žalobou domáhal od žalovaného zaplata sumy 1.749,35 eura s príslušenstvom na tom skutkovom základe, že so žalovaným uzatvoril zmluvu o pôžičke, na základe ktorej mu poskytol sumu 5.000 eur. Žalovaný mal pôžičku splácať v 60 mesačných splátkach po 160,46 eura do celkovej sumy pôžičky 9.627,60 eura, pričom uhradil sumu 7.120,83 eura. Pre neuhrádzanie splátok riadne a včas pôvodný žalobca úver zosplatnil dňa 19. 01. 2017. Súd prvej inštancie vo veci vydal dňa 15. 10. 2019 platobný rozkaz č. k. 12 Csp/112/2019-36, proti ktorému podal žalovaný odpor, kde namietal výšku žalovanej sumy, uviedol, že zaplatil žalobcovi o 2.120,83 eura viac ako predstavuje zrejme poskytnutá istina pôžičky. Uplatnil si vzájomnou žalobou vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 160,46 eura, ktoré plnenie poukázal na účet žalobcu dňa 17. 01. 2018 a predstavuje plnenie, ktoré nebolo premlčané. Pôvodný žalobca na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok podal návrh na zmenu účastníka konania na strane žalobcu, ktorému návrhu súd prvej inštancie vyhovel uznesením č. k. 12Csp/112/2019-93 zo dňa 10. 03. 2020. Pred začatím pojednávania žalobca zobral žalobu späť v časti o zaplata sumy 188,70 eura s príslušenstvom

uplatňovanej titulom nákladov na vymáhanie pohľadávky. Následne, pred začatím pojednávania, doručil žalobca súdu prvej inštancie späťvzatie žaloby. Súd prvej inštancie vo veci rozhodol rozsudkom tak, ako je uvedené v bode 1. tohto odôvodnenia. Žalovaný sa odvolal proti výroku zamietajúcom vzájomnú žalobu (výrok IV.), proti výroku zamietajúcom návrh žalovaného na prerušenie konania (výrok V.) a proti výroku o nároku na náhradu trov konania v zamietajúcej časti (výrok VI.). Rozhodnutie pre absenciu odvolania nadobudlo vo výrokoch I. II. a III. právoplatnosť.

10. Podľa § 387 ods. 1, 2 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

11. Podľa § 387 ods. 3 CSP, odvolací súd sa v odôvodnení musí zaoberať aj podstatnými vyjadreniami strán prednesenými v konaní na súde prvej inštancie, ak sa s nimi nevysporiadal v odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie. Odvolací súd sa musí v odôvodnení vysporiadať s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní.

12. Odvolací súd po preskúmaní rozhodnutia v napadnutej časti, prislúchajúceho spisového materiálu, vyhodnotení toho, čo uviedol vo svojom odvolaní žalovaný konštatuje, že súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti potrebné pre posúdenie veci, vykonal dokazovanie, ktoré vyhodnotil v súlade s ust. § 191 a nasl. CSP a dospel k skutkovým a právnym záverom, s ktorými sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožnil, a preto s poukazom na citované ust. § 387 ods. 2 CSP, keďže sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, obmedzuje sa len na skonštatovanie správnosti jeho dôvodov. Rozhodnutie súdu prvej inštancie zodpovedá zákonným požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutia. Súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania, stanoviská procesných strán k prejednávanej veci, výsledky vykonaného dokazovania a citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednaný prípad, a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Prijaté právne závery primerane vysvetlil. Odvolateľ k veci samotnej neuviedol žiadne skutočnosti, s ktorými by sa súd prvej inštancie nevysporiadal, a ktoré by boli spôsobilé inak vyhodnotiť skutkový stav následne prijaté právne závery. Odvolací súd po preskúmaní veci zastáva názor, že súd prvej inštancie sa vypořiadal so všetkými skutočnosťami, ktoré boli uvedené v podanom odvolaní, i so skutočnosťami, ktoré tvrdil odvolateľ aj v priebehu prvoinštančného konania, preto napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil v odvolaní napadnutých častiach ako vecne správny. Odvolací súd nezistil ani žiadne vady konania pred súdom prvej inštancie, ktoré by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Pre zdôraznenie správnosti rozhodnutia odvolací súd ďalej uvádza nasledovné.

13. Vzhľadom na to, že odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný, pri posudzovaní danej veci sa zaoberal len podstatnými námietkami žalovaného uvedenými v odvolaní a procesným postupom prvoinštančného súdu predchádzajúcim vydaniu rozhodnutia z hľadísk, či došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Odvolanie žalovaného je postavené na odvolacom dôvode v zmysle § 365 ods. 1 písm. b) CSP, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva, v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Tento odvolací dôvod je potrebné vykladať eurokonformne s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorá predpokladá, že v tomto prípade ide o porušenie procesných práv a nie hmotnoprávných nárokov strán. Ochrana ohrozených alebo porušených práv a právom chránených záujmov musí byť spravodlivá a účinná tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty. Právna istota je stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít, a ak takejto ustálenej rozhodovacej praxe niet, aj stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý spravodlivo. Ak sa spor na základe prihladenia na prípadné skutkové a právne osobitosti prípadu rozhodne inak, každý má právo na dôkladné a presvedčivé odôvodnenie tohto odklonu. Podľa čl. 46 Ústavy SR sa každý môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde. Podľa čl. 48 Ústavy SR má každý právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Pojem „procesný postup“ bol vysvetlený už vo viacerých rozhodnutiach najvyššieho súdu vydaných do 30. júna 2016 tak, že sa ním rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra pojednania veci (to ako súd viedol spor) znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných

oprávnení a măriaca možnosti jej aktívnej účasti na konaní (porovnaj R 129/1999 a 1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 38/2015, 5 Cdo 201/2011, 6 Cdo 90/2012). Tento pojem nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním aj na faktickú meritórnú rozhodovaciu činnosť súdu. „Postupom súdu“ možno teda rozumieť iba samotný priebeh konania, nie však konečné rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou uplatneného nároku. Podľa právneho názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky treba pojem „procesný postup“ súdu vykladať takto aj za právnej úpravy účinnnej od 1. júla 2016. K žalovaným uplatnenému odvolaciemu dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu prvej inštancie, pri ktorej aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav, čo znamená, že vyvodzuje zo skutkového zistenia aké práva a povinnosti majú strany sporu podľa príslušného právneho predpisu. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav (skutkové zistenie), pričom o mylnú aplikáciu právnych predpisov ide, ak použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť alebo aplikoval správny predpis, ale nesprávneho vyložil.

14. Odvolací súd pri prejednávaní veci dospel k záveru, že žalovaným namietané odvolacie dôvody nie sú naplnené. Po preskúmaní obsahu spisu a odôvodnenia rozsudku odvolací súd konštatuje, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zodpovedá požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutí v zmysle 220 ods. 2 CSP. Prvoinštančný súd zohľadnil subjektívne práva oboch sporových strán, dodržal rovnosť v uplatnení ich práv, ochranu ich oprávnenej dôvery v právo, ako i predvídateľnosť súdneho rozhodnutia. Odvolací súd nezistil vady namietané žalovaným v odvolaní. Odvolací súd sa plne stotožňuje s dôvodmi súdu prvej inštancie uvedenými v napadnutom rozsudku, na tieto poukazuje ako na správne, a preto ich nebude opakovať (§ 387 ods. 2 CSP). Súd prvej inštancie totiž zrozumiteľným spôsobom uviedol dôvody svojho rozhodnutia.

15. Predmetom odvolacieho konania sú zamietajúce výroky rozsudku a k nim viažuci sa výrok o nároku na náhradu trov konania (výroky IV., V. a VI.). Súd prvej inštancie výrokom IV. zamietol vzájomnú žalobu žalovaného, ktorou sa domáhal od žalobcu vydania bezdôvodného obohatenia vo výške 160,46 eura na tom skutkovom základe, že pôvodnému žalobcovi zaplatil o 2.120,83 eura viac ako predstavovala poskytnutá istina na základe zmluvy o pôžičke uzavretej medzi ním a pôvodným žalobcom a žalovaná suma predstavovala nepremičané plnenie. Súd prvej inštancie opierajúc sa o ust. § 451 ods. 1 a 2, § 456 a § 458 ods. 1 OZ žalobu žalovaného zamietol z dôvodu, že žalobca nie je pasívne vecne legitimovaný na vydanie bezdôvodného obohatenia.

16. Podľa § 451 ods. 1, 2 OZ kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať. Bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

17. Podľa § 456 OZ predmet bezdôvodného obohatenia sa musí vydať tomu, na úkor koho sa získal. Ak toho, na úkor koho sa získal, nemožno zistiť, musí sa vydať štátu.

18. Právny výklad inštitútu bezdôvodného obohatenia vyčerpávajúco podal súd prvej inštancie v bode 11. svojho rozhodnutia, s ktorým sa odvolací súd stotožňuje a v plnom rozsahu naň poukazuje.

19. V prejednávanom prípade žalovaný odvodzoval svoj nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia zo Zmluvy o pôžičke uzavretej medzi pôvodným žalobcom a žalovaným dňa 20. 12. 2013, na základe ktorej pôvodný žalobca poskytol žalovanému sumu 5.000 eur. Pôvodný žalobca pre neuhrádzanie splátok riadne a včas žalovaným úver zosplatnil dňa 19. 01. 2017. Pôvodný žalobca súdu prvej inštancie oznámil, že na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok postúpil pohľadávku žalovaného aktuálnemu žalobcovi, na základe ktorej skutočnosti súd prvej inštancie uznesením č. k. 12Csp/112/2019-93 zo dňa 10. 03. 2020 pripustil zmenu na strane žalobcu.

20. Podľa § 524 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

21. Postúpenie pohľadávky podľa § 524 a nasl. OZ zakladá nový záväzok len medzi postupníkom a postupcom. Obsahom nového záväzku je prechod pohľadávky z majetku postupcu na majetok postupníka. Obsah pôvodného záväzku sa postúpením nemení a samotným uzavretím zmluvy o

postúpení sa nemení ani postavenie dlžníka. Jeho postavenie sa mení až tým, že mu postúpenie postupca alebo postupník oznámi. Nemení sa nič na jeho povinnosti dlh splatiť. Povinnosť dlžníka sa potom, ak mu niekto z účastníkov zmluvy o postúpení postúpenie oznámi spôsobom predpokladaným v § 526 OZ, mení len v tom, že miesto pôvodnému veriteľovi musí dlh splniť postupníkovi. Pokiaľ mu postúpenie neoznámia, musí plniť pôvodnému veriteľovi a takýmto plnením sa zbaví záväzku. Je len vecou dohody postupcu a postupníka, kedy a či vôbec dlžníkovi oznámia, že došlo k postúpeniu, to platí aj voči tretím osobám. Nemožno vylúčiť ani dohodu, že postúpenie neoznámia vôbec. K platnosti o postúpení pohľadávky sa nevyžaduje súhlas dlžníka.

22. Odvolací súd, s odkazom na dlhodobu ustálenú judikatúru slovenských súdov, zvyrazňuje, že povinnosť vydať plnenie získané bez právneho dôvodu vzniká podľa zákona tomu, kto ho získal. Tým kto plnenie získal ale nie je osoba, ktorá má predmet plnenia aktuálne vo svojej držbe alebo osoba, ktorá plnenie skutočne spotrebovala, ale ten, komu bolo bez právneho dôvodu plnené. Osoba povinná vydať plnenie získané bez právneho dôvodu je teda adresát tohto plnenia. Ak nadobudne následne predmet plnenia tretia osoba, neprechádza na ňu povinnosť vydať bezdôvodné obohatenie, pretože tento zodpovednostný vzťah z bezdôvodného obohatenia vzniká podľa zákona medzi tým kto sa bezdôvodne obohatil a tým, na koho úkor bezdôvodné obohatenie vzniklo. Teda osobou povinnou vydať majetkový prospech získaný plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, je výlučne osoba, ktorej plnenie bolo adresované (rozsudok Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 4 Cdo 46/2009, zo dňa 30. júna 2010).

23. Ako bolo uvedené, povinným subjektom na vydanie bezdôvodného obohatenia je ten, kto sa bezdôvodne obohatil a oprávneným subjektom je ten, na úkor koho bezdôvodné obohatenie vzniklo. V nadväznosti na uvedené súd prvej inštancie postupoval správne, keď sa v prvom rade zaoberal otázkou aktívne vecnej legitímácie žalobcu, teda či žalobca je povinný vydať žalovanému bezdôvodné obohatenie na základe žalovaným uplatneného nároku.

24. Pre úplnosť odvolací súd dodáva, že pre označenie stavu vyplývajúceho z hmotného práva, kedy je jedna strana sporu subjektom práva a strana na opačnej procesnej strane je subjektom povinností, ktoré sú predmetom sporu, sa v civilnom procesnom práve užíva pojem vecná legitímácia. Z hľadiska posúdenia vecnej legitímácie nie je rozhodujúce, či a na základe čoho sa určitá fyzická alebo právnická osoba len subjektívne cíti byť stranou, resp. účastníkom určitého hmotnoprávneho vzťahu, ale vždy iba to, či účastníkom objektívne je, alebo nie je. Nedostatok aktívnej vecnej legitímácie znamená, že ten kto o sebe tvrdí, že je nositeľom hmotnoprávneho oprávnenia (žalobca) nie je nositeľom toho hmotnoprávneho oprávnenia, o ktoré v konaní ide; o nedostatok pasívnej vecnej legitímácie ide naopak vtedy, ak ten o kom žalobca tvrdí, že je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti (žalovaný), nie je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti o ktorú v konaní ide (viď rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/192/2004).

25. Odvolací súd má za to, že súd prvej inštancie pri posudzovaní pasívnej legitímácie žalobcu dospel k správne právne záveru. K nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia súd prvej inštancie správne zaujal stanovisko, že postúpením pohľadávky v zmysle ustanovenia § 524 OZ dochádza k postúpeniu práv, nie však záväzkov. Zodpovednostný záväzkový vzťah z bezdôvodného obohatenia vzniká podľa zákona len medzi tým, kto sa na úkor druhého bezdôvodne obohatil a tým, na úkor koho bezdôvodné obohatenie vzniklo.

26. V prejednávanvej veci je z obsahu spisu nesporné, že žalovaný nezaplatil žalobcovi žiadne plnenie, žalovaný plnil len pôvodnému žalobcovi na základe uzavretej zmluvy o pôžičke. Je zrejmé, že žalobca sa tak nemohol bezdôvodne obohatiť na úkor žalovaného. Vo svetle vyššie uvedených právnych záverov a na základe zisteného skutkového stavu i odvolací súd zastáva názor, že žalobca nie je pasívne vecne legitimovaným subjektom na vydanie bezdôvodného obohatenia, preto odvolací súd potvrdil výrok rozsudku, ktorým súd prvej inštancie zamietol vzájomnú žalobu žalovaného.

27. V nadväznosti na uvedený právny záver bolo potom správne rozhodnutie súdu prvej inštancie i v časti, v ktorej zamietol návrh žalovaného na prerušenie konania do vyriešenia prejudiciálnej otázky na Súdnom dvore Európskej únie pod C -485/19,2019/C305/33, v ktorom sa rieši otázka určenia momentu začatia plynutia premlčacej doby na uplatnenie práva na vydanie bezdôvodného obohatenia. Svoje rozhodnutie právne oprel o ust. § 164 CSP a správne konštatoval, že pokiaľ zamietol žalobu žalovaného na vydanie bezdôvodného obohatenia, bolo bez právneho významu prerušovať konanie a

čakať na vyriešenie prejudiciálnej otázky ohľadne začatia plynutia premlčacej doby. Vyriešenie uvedenej prejudiciálnej otázky nemá vplyv na posúdenie vecnej legitímácie žalobcu v spore.

28. Odvolací súd preskúmaní veci dospel k záveru, že súd prvej inštancie v prejednávanej veci správne rozhodol, keď pre nedostatok vecnej pasívnej legitímácie na strane žalobcu zamietol vzájomnú žalobu, ktorou sa žalovaný domáhal vydania bezdôvodného opatrenia ako i správne zamietol návrh žalovaného na prerušenie konania. Z vyššie uvedených dôvodov sú odvolacie námietky žalovaného nedôvodné a nespôsobilé spochybniť vecnú správnosť rozsudku súdu prvej inštancie v napadnutých častiach, a preto odvolací súd rozsudok v napadnutých zamietajúcich výrokoch ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil, vrátane rovnako vecne správneho závislého výroku o náhrade trov konania v zamietajúcej časti.

29. Podľa § 255 ods.1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

30. Podľa § 262 ods.1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

31. Podľa § 262 ods.2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

32. Podľa § 396 ods.1 CSP ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

33. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd v zmysle ust. § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP a úspešnému žalobcovi nepriznal náhradu trov odvolacieho konania, keďže v odvolacom konaní žiadne trovy nevznikli, s prihliadnutím na zásadu hospodárnosti a na rozumné usporiadanie procesných vzťahov (článok 4 ods. 2 CSP).

Toto rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote 2 mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP); povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je
a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
b/ dovolateľom právnická osoba, jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).